

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο
Οικονομικών & Εμπορικών
Υποθέσεων

Λονδίνο, 15 Φεβρουαρίου 2019

Θέμα: «Ο χρηματοπιστωτικός τομέας του ΗΒ και οι προοπτικές του στη μετά-Brexit εποχή»

Η βρετανική οικονομία είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό προσανατολισμένη στις υπηρεσίες. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο ευρύτερος τομέας των υπηρεσιών¹ αντιπροσωπεύει περίπου το 79% της βρετανικής οικονομίας και απασχολεί το 83% του εργατικού δυναμικού της χώρας². Ειδικότερα ο χρηματοπιστωτικός τομέας του ΗΒ είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αντιπροσωπεύοντας το 6,5% του ΑΕΠ και συνεισφέροντας £ 119 δισ. στην οικονομία της χώρας (στοιχεία 2017).

Περίπου το 40% των εξαγωγών τραπεζικών και επενδυτικών υπηρεσιών του ΗΒ έχουν προορισμό χώρες της ΕΕ, ενώ το ΗΒ έχει πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών με την ΕΕ και, αντίθετα, έχει έλλειμμα στο διμερές ισοζύγιο αγαθών και εμπορευμάτων. Παρά το μέγεθος και την τεράστια σημασία του για τη βρετανική οικονομία, εκπρόσωποι του βρετανικού χρηματοπιστωτικού τομέα εκφράζουν την απογοήτευσή τους για τον «παραγκωνισμό» των υπηρεσιών - έναντι του εμπορίου αγαθών - στις διαπραγματεύσεις για το Brexit, ενώ συστηματικά **κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την μακροπρόθεσμη απώλεια της υπεροχής του χρηματοπιστωτικού τομέα του ΗΒ³**. Λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω εξελίξεις, ο χρηματοπιστωτικός τομέας του ΗΒ έχει ήδη εκπονήσει και από μνημών εφαρμόζει **σχέδια έκτακτης ανάγκης**, καθώς, ανεξαρτήτως της κατάληξης των διαπραγματεύσεων με την ΕΕ, δεν προβλέπεται να επανέλθει στη θέση ισχύος που διατηρούσε μέχρι σήμερα.

Οι εταιρείες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του ΗΒ διαθέτουν σήμερα "**δικαιώματα διαβατηρίου**", τα οποία επιτρέπουν να πωλούν τις υπηρεσίες τους - όπως η επενδυτική τραπεζική, η διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και η ασφάλιση - στην ενιαία αγορά της ΕΕ χωρίς να χρειάζεται να ζητήσουν άδεια. Η απόφαση της βρετανικής κυβέρνησης να αφήσει την ενιαία αγορά σημαίνει ότι οι βρετανικές εταιρείες θα χάσουν αυτά τα δικαιώματα και ότι το ΗΒ θα πρέπει να διαπραγματευθεί νέες συμφωνίες για να διατηρήσει την πρόσβασή του στην ΕΕ. Η ΕΕ έχει ήδη τέτοιου είδους συμφωνίες με χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Σιγκαπούρη, ένας μηχανισμός γνωστός ως "**ισοδυναμία**" ("**equivalence**"), σύμφωνα με τον οποίο οι Βρυξέλλες χορηγούν πρόσβαση στην αγορά σε τράπεζες και ασφαλιστές από χώρες όπου οι εθνικοί κανόνες είναι σύμφωνοι με εκείνους της ΕΕ. Αλλά η ισοδυναμία αποκλείει ορισμένες σημαντικές δραστηριότητες, όπως τα εμπορικά δάνεια. Το πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι συμφωνίες ισοδυναμίας επανεξετάζονται περιοδικά, πράγμα που σημαίνει ότι οι Βρυξέλλες έχουν το δικαίωμα μονομερούς παύσης τους.

¹ Οι βιομηχανίες υπηρεσιών περιλαμβάνουν τον τομέα λιανικής, τον χρηματοπιστωτικό τομέα, τον δημόσιο τομέα, τη διοίκηση επιχειρήσεων και τις πολιτιστικές δραστηριότητες.

² σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας του ΗΒ (Office for National Statistics – ONS)

³ βλ. ανωτέρω α' σχετικό

Είναι πολύ πιθανό βέβαια η Έξοδος να δώσει την ευκαιρία στο ΗΒ να **περιορίσει τις κανονιστικές ρυθμίσεις (deregulation) και τους φόρους** για να προσελκύσει επιχειρήσεις⁴. Ωστόσο, για τις βρετανικές χρηματοπιστωτικές εταιρείες, κυρίως αυτές που λειτουργούν ως κόμβος παροχής υπηρεσιών, το Brexit θα επιφέρει **υψηλότερο κόστος**, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, λόγω μεταφοράς των δραστηριοτήτων τους εκτός ΗΒ. Οι επιχειρήσεις είναι επίσης πιθανό να αντιμετωπίσουν αύξηση των εταιρικών εξόδων τους λόγω του διαχωρισμού των λειτουργιών τους στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες.

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις τραπεζών στο ΗΒ που σχεδιάζουν ή έχουν ήδη πραγματοποιήσει **μεταφορά δραστηριοτήτων αλλά και κεφαλαίων εκτός του ΗΒ**, ενώ παράλληλα μειώνουν τις επενδυτικές τους δραστηριότητες στο ΗΒ. Πιο συγκεκριμένα:

Η βρετανική Τράπεζα **Barclays** έλαβε προσφάτως έγκριση από το Ανώτατο Δικαστήριο του ΗΒ για να μεταφέρει κεφάλαια ύψους €190 δισ. ευρώ στην ιρλανδική θυγατρική της Barclays Bank Ireland. Η έγκριση αυτή αφορά λογαριασμούς περίπου 5.000 πελατών της. Σημαίνει επίσης ότι η Τράπεζα μπορεί να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα επί των υποκαταστημάτων της σε ευρωπαϊκές πόλεις, όπως τη Φρανκφούρτη, το Παρίσι και το Μιλάνο, από το ΗΒ στην ιρλανδική θυγατρική της. Η δικαστική απόφαση έχει σαν αιτιολογική βάση τη «συνεχιζόμενη αβεβαιότητα. . . για ένα no-deal Brexit». Σύμφωνα με δηλώσεις του αρμόδιου δικαστή, η συγκεκριμένη απόφαση αποσκοπεί πρώτον, να αντιμετωπίσει η Barclays τις συνέπειες ενός no-deal και δεύτερον, να είναι σε θέση η Τράπεζα να συνεχίζει να εξυπηρετεί τους ευρωπαίους πελάτες της, θεωρώντας **δεδομένη την απώλεια των «δικαιωμάτων διαβατηρίου» ανεξάρτητα από το είδος του Brexit**.

Από την πλευρά της η **HSBC** μεταφέρει περιουσιακά στοιχεία στη γαλλική θυγατρική της στο Παρίσι, ενώ η **Royal Bank of Scotland** έχει υποβάλει αίτηση για γερμανική τραπεζική άδεια και η **Lloyds Bank** ιδρύει ευρωπαϊκές θυγατρικές στο Βερολίνο, τη Φρανκφούρτη και το Λουξεμβούργο. Τέλος, οι περισσότερες από τις μεγάλες αμερικανικές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στο City του Λονδίνου μεταφέρουν περιουσιακά στοιχεία και προσωπικό σε άλλες χώρες της ΕΕ. Η διοίκηση της αμερικανικής επενδυτικής τράπεζας **Goldman Sachs**⁵, ανακοίνωσε ότι σε περίπτωση ενός hard brexit, δεν προτίθεται να προβεί σε ενίσχυση των επενδύσεών της στη Βρετανία. Αυτό επιβεβαιώνεται από την ήδη ακολουθούμενη πολιτική της GS για μη αύξηση των θέσεων εργασίας στο ΗΒ, σε αντιδιαστολή με την αντίστοιχη αύξηση στις χώρες της ΕΕ.

Η ΕΕ από την πλευρά της δεν βιάζεται να κάνει παραχωρήσεις στο Λονδίνο και ορισμένες χώρες όπως η Γαλλία, η Ιρλανδία και η Γερμανία κάνουν σχέδια να προσελκύσουν τις εταιρείες και τις δραστηριότητες που θα εγκαταλείψουν το ΗΒ. Ορισμένες πόλεις που κατέστησαν προορισμοί για την ίδρυση θυγατρικών των βρετανικών εταιρειών, όπως το Παρίσι, η Φρανκφούρτη και το Δουβλίνο θα βιώσουν τόνωση της οικονομικής τους δραστηριότητας. Εντούτοις, οι μελέτες που εκπονούνται για το μέλλον του τομέα συμφωνούν ότι **ο κατακερματισμός του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα σε πολλαπλούς ανταγωνιστικούς κόμβους θα προκαλέσει απώλεια της αποτελεσματικότητάς του**. Επισημαίνουν μάλιστα ότι η Ευρώπη θα προσπαθήσει να αναπαράξει το μοντέλο του Λονδίνου, μιας πόλης που προσφέρει ένα ξεχωριστό συνδυασμό υπηρεσιών, προμηθευτικών αλυσίδων, υποδομών, τεχνογνωσίας και εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Συνεπώς, είναι αρκετοί αυτοί που υποστηρίζουν ότι **το Λονδίνο, λόγω των ανωτέρω χαρακτηριστικών του και κυρίως λόγω της διασύνδεσής του με τον μη ευρωπαϊκό κόσμο, θα χάσει μεν την πρωτοκαθεδρία του ως χρηματοπιστωτικό κέντρο, αλλά θα εξακολουθήσει να αποτελεί σημαντικό διεθνή χρηματοοικονομικό κόμβο.**

⁴ Σύμφωνα με μελέτη του Stratfor Worldview για το μέλλον του βρετανικού χρηματοπιστωτικού τομέα. Η μελέτη μπορεί να αναζητηθεί στο σύνδεσμο https://cdn2.hubspot.net/hubfs/515194/B2B_Content/B2B_Articles/Banking_After_Brexit_Who_Will_Be_the_New%20London.pdf

⁵ Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. David Solomon, Διευθύνοντος Συμβούλου **Goldman Sachs** (GS)